

KRYŠTOF VÁCLAV Z NOSTIC: DENÍK Z CESTY DO NIZOZEMÍ V ROCE 1705

EDICE

- SOA Plzeň, pracoviště Klatovy
- Editor a autor úvodních studií Jiří Kubeš
- Cestovní deník (ego-dokument)- diplomatická cesta, turistické prvky
- Deník popisuje období od 11. 7. - 19. 10. 1705, v edici pouze do 9. 8. 1705 kvůli stavu a kvalitě zachovaných pramenů (původně psán na volné listy, čistopis nebyl dokončen)
- Edice obsahuje kromě simultánního překladu textu deníku (nj-čj) také úvodní studie k otázce cestování v raném novověku, cestovním deníkům jako fenoménu doby, životu Kryštofa Václava z Nostic, ale i medailonky braniborsko-pruských panovníků
- Pramen k dějinám každodennosti na cestách, k životnímu stylu barokního šlechtice i k regionům, kterými šlechtic projíždí

JIŘÍ KUBEŠ

- *1975 Pelhřimov
- Specializace: dějiny panovnického dvora a šlechty v raném novověku, cestování v raném novověku (kavalírské a diplomatické cesty), šlechtické sídla a dvory v českých zemích
- Monografie:
  - Náročné dospívání urozených. Kavalírské cesty české a rakouské šlechty (1620-1750), Pelhřimov 2013.
  - Trnitá cesta Leopolda I. za římskou korunou (1657–1658). Volby a korunovace ve Svaté říši římské v raném novověku, České Budějovice 2009.
  - Reprezenační funkce sídel vyšší šlechty z českých zemí (1500-1740), disertační práce HÚ JU, České Budějovice 2005.

KRYŠTOF VÁCLAV Z NOSTIC

- 1648-1712, slezský šlechtic
- Hejtman v Lehnicku (1677-1685), Hlohovsku (1686-1697) a Svídnicku a Javorsku (1697-1703)
- Diplomatické úkoly v Prusku a Polsku za císaře Leopolda I.
- Za služby habsburskému domu získal říšské hrabství Rhieneck, povýšen do hraběcího stavu v Království českém (1675) a ve Svaté říši římské národa německého (1692)
- Osobní deník (více než 35 let)+cestovní deníky (z roku 1693 sněm v Grodně, 1705 cesta do Nizozemí)

DENÍK Z CESTY DO NIZOZEMÍ

- zápisky z diplomatické cesty do Nizozemí
- diplomatický účel cesty ale nebyl evidentně tak závažný a díky tomu si Nostic mohl dovolit zajížděky a zdržení
- ráz deníku je tedy „turistický“
- popisuje, kudy jeli (ze začátku velice detailně), zmiňuje i pány každé osady, později už méně
  - to je dané tím, že ze začátku se ještě pohybuje na území, které relativně dobře znal
- zmiňuje, kde se jeho skupina ubytovávala, hodnotí kvalitu noclehů i stravy
- podrobné popisy míst, která navštívili – hrady, zámky, letohrádky, zahrady, kostely
- věnuje se architektonickým popisům – rozvržení, prostor
- stejně tak i interiéru, zvláštní pozornost pak věnuje předmětům, které upoutaly jeho pozornost – velmi často cizokrajné artefakty nebo jiným způsobem kuriózní předměty
- několikrát je z jeho líčení jasně patrné jeho prokatolické smýšlení (katolickou víru na jednom místě označí za „pravou“, jinde mluví o reformaci jako o „nešťastném zmýlení víry“), i přesto ale umí ocenit i krásu evangelických kostelů
- politické a ekonomické aspekty téměř nezmiňuje, jen tu a tam je přítomna nějaká hodnotící poznámka
  - o městu Hamburk například podotkne, že „již z hlediska své polohy bezesporu leží na dánsko-holštýnské půdě“ a o hamburských mocných řekne, že je to „měšťanstvo a pól“
  - na nizozemském území se zmíní, že „rolníci jsou tu bohatí“, nezabývá se však dále vůbec důvodem proč, ani jinak nekomentuje ekonomiku a poměry
- deník zřejmě přepisoval jeho služebník, místy se v něm nachází chyby, z nichž některé jsou asi vinou přepisujícího, některé však mohl udělat i Kryštof Václav sám
- deník cesty je doveden do města Denever, dále máme k dispozici jen málo čitelné Nosticovy poznámky, které v edici nejsou zpracovány